

MASS MEDIA

- Co oznacza termin mass media?
- Co zaliczamy do mass mediów?
- Co przekazują nam media?

KLASYFIKACJA MEDIÓW

Najczęściej spotykanym wyznacznikiem w klasyfikacji mass mediów jest rodzaj percepcji, a więc zaangażowanie odpowiedniego zmysłu w odbiorze treści.

W związku z tym wyróżnia się 3 główne grupy mass mediów;

- o wizualne
- o audialne
- o audiowizualne

MEDIA WIZUALNE

Oddziałują na zmysł wzroku, a ich tworzywem podstawowym jest obraz: statyczny lub dynamiczny.

Wizualne media statyczne to: książka, prasa, fotografia, przeźrocza, plakat, naklejki, pocztówka, znaczek pocztowy, a nawet banknoty

Dynamicznym medium jest film niedźwiękowy.

MEDIA AUDIALNE

Oddziałują na zmysł słuchu. Ich tworzywem podstawowym są: słowo, muzyka, hałas, cisza.

Należą do tej grupy radio, taśma magnetofonowa, płyta gramofonowa i kompaktowa , a nawet telefon.

MEDIA AUDIOWIZUALNE

Oddziałują na dwa zmysły człowieka **wzrok i słuch**.
Tworzywem podstawowym tych mediów są: słowo,
obraz, muzyka, hałas , cisza.

Do grupy tych mediów należą: film
udźwiękowiony, telewizja, taśma magnetowidowa,
przeźrocza udźwiękowane.

Nową postacią mediów audiowizualnych są
multimedia. Ich specyfika polega na tym, że zgodnie
z nazwą łączą w sobie kilka różnych środków
komunikowania: tekst, obraz, animację, narrację,
wideo, muzykę.

Krótką historia powstania mass mediów

Prasa

- Początki prasy sięgają I wieku p.n.e. Pierwsza drukowana gazeta ukazała się ok. roku 700 w Pekinie. Ponownie prasę zaczęto wydawać w XVI/XVII w. Pierwszą gazetą wydawaną w języku polskim były *Nowinki z Konstantynopola*, a pierwszą polską gazetą był *Merkuryusz Polski Ordynaryjny*. Pismo to zostało wydane po raz pierwszy w Krakowie 3 stycznia 1661 r.

Film

- 28 XII 1895 odbył się w Paryżu pokaz dwuminutowego filmu Wyjście robotnic z fabryki Lumière'ów w Lyonie nakręcony przez braci L. i A. Lumière. Obraz ten został uznany przez historyków kina za pierwszy film w dziejach kinematografii.

Radio

- Pierwsza publiczna audycja radiowa została nadana 1914 w Belgii.

Telewizja

- Pierwszą stację nadawczą uruchomiono 1929 w USA; 1936 w Wielkiej Brytanii rozpoczęto stałą emisję programu telewizyjnego;
- Telewizję kolorową wprowadzono najwcześniej w Stanach Zjednoczonych (lata 50.)

Komputer

- Prawzorem komputera jest abstrakcyjny model zwany maszyną Turinga, a pierwsze urządzenia ułatwiające obliczenia były znane w starożytności, np. abakus z 440 p.n.e.
- Pierwsza elektronowa maszyna cyfrowa „Eniac” (Pierwszy komputer) została zaprojektowana w 1945 roku przez naukowców z Uniwersytetu w Pensylwanii. „Eniac” składał się z 18 tys. lamp elektronowych, 1500 przełączników, ważył 30 ton i miał wymiary 15 na 9 metrów.
- Pierwsze komputery, które mogły być dostępne dla zwykłych użytkowników w warunkach domowych powstały jednak dopiero w latach 80. XX wieku.

MEDIA A PATOLOGIE

Współczesne społeczeństwo w cywilizowanym świecie, ma wręcz nieograniczony dostęp do informacji. Z jednej strony można postrzegać to jako cechę pozytywną współczesnego, nowoczesnego świata, z drugiej trzeba zdawać sobie sprawę, że taki stan rzeczy może nieść i niesie za sobą szereg **NIEBEZPIECZEŃSTW**.

MANIPULACJA INFORMACJĄ

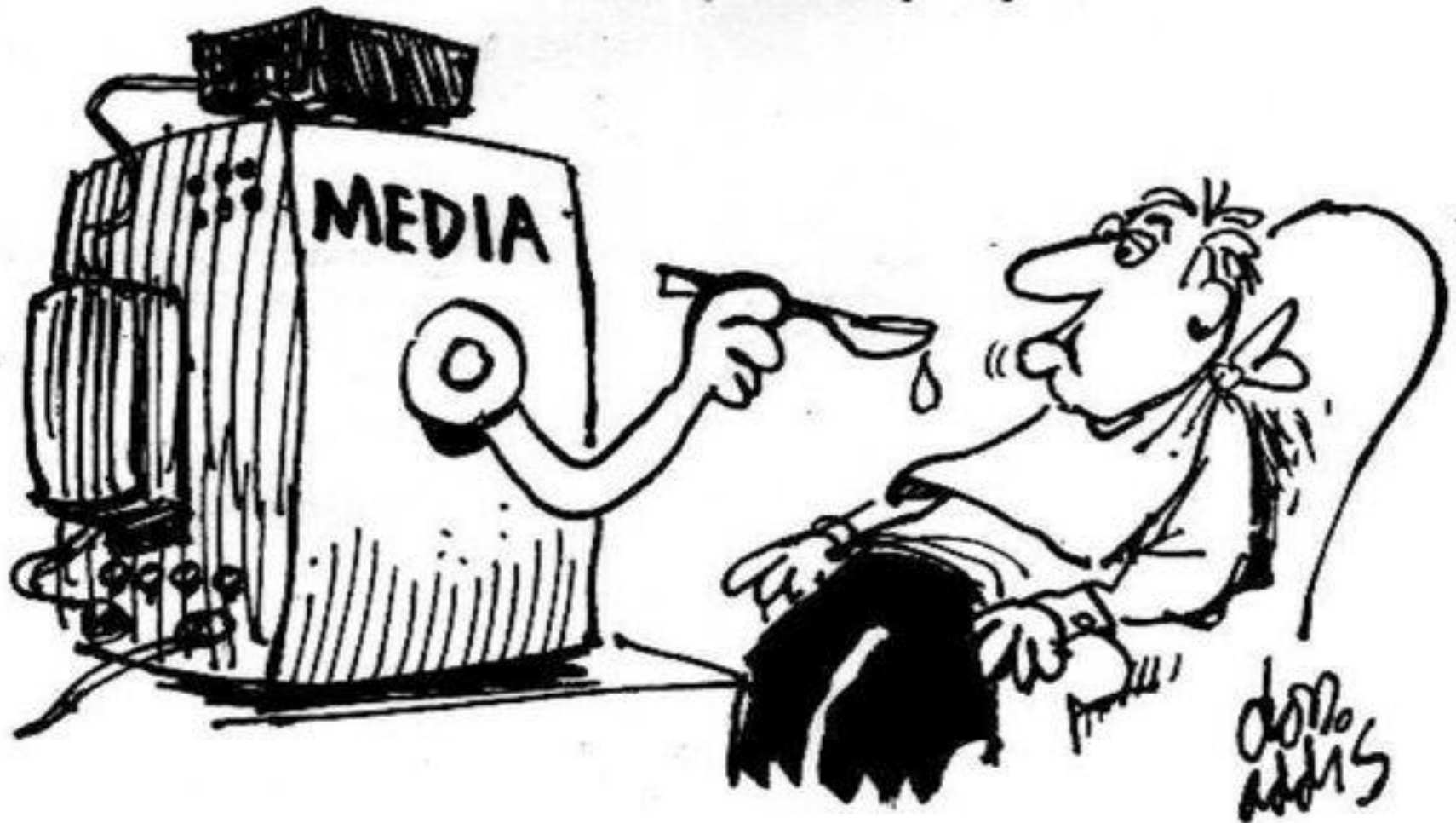
- Należy zadać sobie pytanie, czy aby na pewno informacje, które do nas docierają są w pełni wiarygodne? Czy w świecie pieniądza, wielkiej polityki czyli krótko mówiąc ogromnej walki o szeroko rozumiane wpływy nie istnieje pokusa do manipulacji?
- Niestety istnieje i dosyć często jest stosowana praktyka MANIPULACJI INFORMACJĄ.

CO TO JEST MANIPULACJA?

- Słowo **manipulacja** pochodzi od łacińskiego "manus pellere" co oznacza trzymać dłoń w czyjejs dłoni, mieć kogoś w ręce.
Przez manipulację rozumiemy kształtowanie poglądów, postaw, zachowań lub emocji bez wiedzy i woli człowieka, jest to metoda zakamuflowanego oddziaływania na świadomość i zachowania jednostek i grup społecznych dla realizacji określonych przez nadawcę celów.

MANIPULACJA LUDZKĄ ŚWIADOMOŚCIĄ

TECHNIKI MANIPULACJI

- **Techniki manipulacji** – praktyczne sposoby manipulacji ludźmi stosowane w np. manipulacjach mediami, przekazach medialnych, kampaniach wyborczych, reklamie i w grywalizacji, gdzie wykorzystuje się w nich specjalistyczną wiedzę z różnych dziedzin np. psychologii (aktywne techniki psychologiczne, tworzenie nastroju chwili, użycie sygnałów audiowizualnych, wykorzystanie nieuwagi), psychologii społecznej, manipulacji językowej, perswazji.

- **Technika opóźnienia informacji**-polega na celowym podaniu informacji na dalszej stronie w gazecie czy w końcu w wiadomości TV oraz przesunięciu jej w czasie.
- Takie działania pomniejszają znaczenie tak ulokowanych informacji.

- **Technika wzbudzania sensacji-** Niektóre wiadomości konstruowane są w taki sposób, aby wzbudzić sensację - przerost formy nad treścią. Nie jest w końcu interesujące, że pies ugryzł przechodnia, ale to, że przechodzień ugryzł psa.

- **Sonda publiczna** -ukazuje ona opinie przygodnie spotkanych osób, najczęściej niekompetentnych i nie przygotowanych do odpowiedzi.
Poprzez odpowiednio skonstruowane pytania dziennikarz uzyskuje takie odpowiedzi, jakich sobie życzył, a niezależnie od tego, może je dowolnie selekcjonować.

FAKE NEWS

Fake news to „ fałszywa wiadomość, często o charakterze sensacyjnym, publikowana w mediach z intencją wprowadzenia odbiorcy w błąd w celu osiągnięcia korzyści finansowych, politycznych lub prestiżowych”

- **Manipulacja informacją polega głównie na wprowadzeniu innej osoby w błąd po to, by wywołać w niej jakąś reakcję.**

- Jest kilkanaście typów manipulacji, które wykorzystują:

- - argumenty personalne,

- - wnioszkowanie pozbawione sensu,

- - przeinaczanie i przeinterpretowywanie cudzych wypowiedzi,

- - oddziaływanie na emocje,

- - fabrykowanie konsekwencji,

- - kreowanie świata z nieprawdziwych przesłanek,

- - manipulowanie znaczeniem słów,

- - odwoływanie się do autorytetów.

KONSEKWENCJE MANIPULACJI

- Manipulacja polityczna wprowadza w błąd wyborców – traci na tym jakość demokracji, konkurenci polityczni oraz wszyscy obywatele i obywatelki.
- Zmanipulowani konsumenci ryzykują nietrafiony wybór zakupowy
- Niektóre promowane nieuczciwie produkty mogą być nie tylko nieskuteczne, ale wręcz szkodliwe, np. wyniszczające organizm diety cud.
- Manipulacja informacją obniża poziom zaufania społecznego do mediów, ofert handlowych internetowych.

KONSEKWENCJE MANIPULACJI

- Skuszenie się na informację o fałszywym konkursie czy megapromocji może skończyć się wyłudzeniem pieniędzy i danych osobowych.
- Jeśli fejk wymierzony jest w konkretną osobę (np. manipulacja obrazem lub pomówienie), może to oznaczać dla niej mocno odczuwalne problemy – od zszarganej opinii po ryzyko napaści odwetowej.
- Większość ludzi nie lubi być oszukiwanymi, część osób wprowadzonych w błąd nie radzi sobie z poczuciem, że dało się nabrać.

10 przykazań wykrywania fałszywych informacji

1. Sprawdź źródło. Zapoznaj się ze stroną, jej misją i informacjami kontaktowymi.
2. Przeczytaj wszystko. Nagłówki bywają skandaliczne, celem zdobycia kliknięć. Sprawdź o czym jest reszta artykułu.
3. Sprawdź autora. Z kim masz do czynienia? Czy autor jest wiarygodny? Czy jest w ogóle prawdziwy?
4. Zapoznaj się ze źródłami tekstu. Kliknij na odnośniki. Ustal, czy informacje ze źródeł pokrywają się z tekstem.
5. Sprawdź datę. Stare wiadomości niekoniecznie odpowiadają obecnej rzeczywistości.

10 przykazań wykrywania fałszywych informacji c.d.

6. A może to żart? Pamiętaj, że możesz mieć do czynienia z satyrą. Sprawdź stronę i autora, by mieć pewność, że ktoś nie robi sobie żartów.
7. Pamiętaj o swoich uprzedzeniach. Zastanów się, czy Twoje przekonania mogą wpłynąć na Twój osąd.
8. Zapytaj ekspertów. Poproś specjalistę o opinię lub udaj się z tematem do miejsca, gdzie sprawdzają prawdziwość informacji.
9. Przeczytaj komentarze. Być może ktoś wytknie błędy lub nieprawdy zawarte w tekście.
10. Uważaj na miejsca, których nie znasz. Masz zaufane witryny? Trzymaj się ich.

WARTO PRZECZYTAĆ

- Manipulacji w mediach poświęcona jest książka psychologów Marka i Wojciecha Wareckich „**Woda z mózgu. Manipulacja w mediach**” wydana przez wydawnictwo Fronda. Forma publikacji zbliżona jest do podręczników z psychologii społecznej i poradników. Celem autorów było danie czytelnikom broni do walki z manipulacją.

Media – świadomy wybór i bezpieczne użytkowanie.

ŹRÓDŁA INFORMACJI I OBRAZÓW:

- https://pl.wikipedia.org/wiki/%C5%9Arodki_masowego_przekazu
- https://pl.wikipedia.org/wiki/Fake_news
- <https://pl.wikipedia.org/wiki/Film>
- <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/radio;3965394.html>
- <https://encyklopedia.pwn.pl/haslo/telewizja;3986208.html>
- <https://encyklopedia.pwn.pl/szukaj/komputer.html>
- <https://www.bing.com/images/search?q=mass%20media%20obrazy&qsn&form=QBIRMH&sp=-1&pq=mass%20media%20obrazy&sc=0-17&cvid=577739FC5DDE449890AA0DFC1A833952&first=1&tsc=ImageHoverTitle>
- <https://www.facebook.com/mediaapatologie>
- <https://cyfrowa-wyprawka.org/lekcja/jak-radzic-sobie-z-manipulacja-informacja-w-sieci>